

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Opptakskontoret

Saksbehandler: Tine Sønderby Kristensen
Besøksadresse: B R A veien 4, 1757 HALDEN
Telefon: 69215852
E-post: tine.s.kristensen@hiof.no

Deres referanse:

Vår referanse: 14/02923-4

Dato: 13.11.2014

Høringsuttalelse - forslag om økt karakterkrav i matematikk til grunnskoleutdannelsene og femårig lektorutdanning

Vi viser til høringsbrev av 6.10.2014 angående forslag om endringer i forskrift om opptak til høyere utdanning – økt karakterkrav i matematikk til grunnskolelærerutdanningene og femårig lektorutdanning. Ledelsen ved Avdeling for Lærerutdanningen ved Høgskolen i Østfold har vurdert forslaget og ønsker å komme med følgende høringsuttalelse:

ØKT KARAKTERKRAV

Avdelingen støtter ikke forslaget om økt karakterkrav i matematikk fra studieåret 2016/2017, med følgende begrunnelser:

- I. Avdeling for lærerutdanning opplever at studenter som sliter i matematikkfaget i grunnskolelærerutdanningene kun har matematikk på laveste nivå fra videregående skole. Vi opplever således **ikke at selve karakteren** i faget har vesentlig betydning for gjennomføringen, men i større grad **bredden/hvilken type** matematikk studentene har med seg fra videregående skole. Ved kun å øke karakterkravet i matematikk, men ellers beholde **bredden/typen** matematikk fra videregående, vil økt opptakskrav etter vår mening ha minimal betydning for gjennomføringen av matematikkfaget i grunnskolelærerutdanningene.
- II. I tillegg til en bestemt inntakskvalitet på studenter i grunnskolelærer- og 5-årige lektorutdanninger, er undervisningen som gis ved lærestedet avgjørende for studentens prestasjoner i ulike fag. God undervisning og god kombinasjon mellom undervisning og elevaktive læringsformer, kan gi gode resultater uansett karaktergrunnlag fra videregående skole. Dette vises for eksempel tydelig for det obligatoriske faget Matematikk 1 (30 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 1-7 ved Høgskolen i Østfold. I dette faget har fagmiljøet i matematikk utviklet et godt undervisningsopplegg, kombinert med obligatoriske elevaktive læringsaktiviteter, som gir gode resultater til eksamen og god kompetanse for undervisning i matematikk i skolen. I dette faget oppleves karaktergrunnlaget i matematikk fra videregående skole å ha liten betydning for studentens prestasjoner i faget i grunnskolelærerutdanningen.
- III. Økt karakterkrav i matematikk vil redusere rekrutteringsgrunnlaget til lærerutdanningene generelt. Høgskolen i Østfold utdanner i stor grad lærere til egen region, og vil med økt karakterkrav i matematikk få redusert antall kvalifiserte søkere med 30 % i begge grunnskolelærerutdanningene. Med tanke på det store behovet for lærere regionen Høgskolen i Østfold betjener, og landet som helhet vil få framover, vurderes det som lite gunstig å innføre økte opptakskrav til grunnskolelærer- og

de 5-årige lektorprogrammene nå. Mindre tilfang av kvalifiserte søkere vil i neste omgang gi mindre tilgang til kvalifiserte lærere til skolene, som i siste instans vil få konsekvenser for elevenes undervisning i skolen.

- IV. Flere studenter i grunnskolelærerutdanningene ønsker å undervise i andre fag enn matematikk. Økt karakterkrav i matematikk vil redusere rekrutteringspotensiale til lærerutdanningene også innenfor andre fag enn matematikk. Lærerutdanningene og læreryrket vil dermed gå glipp av mange gode lærerkandidater.
- V. Avdeling for lærerutdanning stiller seg undrende til at man foreslår å øke karakterkravet i matematikk, og ikke i norsk, hvor det også er sentrale utfordringer, eller legge inn karakterkrav for engelsk, som er det siste av de tre basisfagene i skolen. Man kan også vurdere hvorvidt det bør stilles karakterkrav i større grad knyttet til fagporteføljen man velger i utdanningen, f.eks. karakterkrav i matematikk for studenter som velger matematikk i sin fagportefølje i utdanningen og tilsvarende for engelsk. Norsk kan som det mest sentrale faget i skolen være et felles karakterkrav for alle utdanningene. **Avdelingen mener at det bør foretas en grundig gjennomgang og diskusjon om opptakskrav og karakterkrav til grunnskolelærer- og de 5-årige lektorutdanningene som helhet, og evt. innføre disse på et senere tidspunkt (se også etterfølgende tekst).**

ALTERNATIV TIL ØKT KARAKTERKRAV I MATEMATIKK

Matematikk: Isteden for å øke karakterkravet i matematikk, ønsker Avdeling for lærerutdanning at man **øker kravet til faglig bredde** i faget fra videregående skole til gjennomført og bestått S1. Avdelingens fagmiljø i matematikk har sammenlignet innholdet i matematikkfagene (P-matematikk, T-matematikk) som i dag er minstekrav for opptak til grunnskolelærerutdanningene med de matematiske temaene de møter i grunnskolelærerutdanningene. Sammenligninger viser at bredden i disse fagene er mindre enn ønsket i forhold til hvilke tema som møter studentene i matematikk-fagene i grunnskolelærerutdanningene. Avdelingens fagmiljø vurderer at gjennomført og bestått S1-matematikk i videregående skole vil sikre tilstrekkelige forkunnskaper i matematikk fra videregående skole. I høringsforslaget er det foreslått at ordningen hvor bestått programfag (deriblant S1) i matematikk oppveier karakterkravet fra obligatorisk matematikk videreføres, men Avdeling for lærerutdanning ønsker altså at bestått S1 vurderes innført som minstekrav.

Norsk: Avdeling for lærerutdanning har også sett nærmere på dagens opptakskrav i norsk, som er gjennomsnittskarakteren 3. Gjennomsnittskarakteren dekker skriftlige ferdigheter i begge målformer samt minimum én muntlig karakter. Fagmiljøets egne undersøkelser viser at **gjennomsnittskarakteren 3** ikke sikrer tilstrekkelige forkunnskaper i norsk til å gjennomføre grunnskolelærer-utdanningene på en god måte. Fagmiljøets oppfatning er at studenter med karakterer under 3 i skriftlig norsk, har et for dårlig grunnlag å gjennomføre en lærerutdanning. God(e) karakter(er) i muntlig norsk fra videregående skole, oppveier i liten grad for manglende ferdigheter i skriftlig norsk, når man kommer til en lærerutdanning. Avdeling for lærerutdanning ønsker således at karakterkravet 3 i norsk fra videregående skole er et **minstekrav for hver enkelt karakter**, og ikke et gjennomsnitt.

FORKURS

Avdeling for lærerutdanning støtter forslaget om å opprette tilbud om forkurs for i matematikk for søkere/studenter i grunnskolelærer- og 5-årige lektorprogram, om økt karakterkrav i matematikk innføres som foreslått. Ved å tilby forkurs i matematikk, vil man kunne sikre at studenter som har en viss type matematikk (f.eks. P-matematikk eller T-matematikk), kan få tilført sentral kompetanse i matematiske emner som ikke er berørt i fagene de har fra videregående skole, men som er viktig forkunnskap for matematikk-fagene i grunnskolelærerutdanningene. Det bør vurderes om forkurset skal være likt for studenter som starter

i Grunnskolelærerutdanning 1-7 og 5-10, eller om utdanningene bør ha ulike forkurs. Høgskolen i Østfold planlegger å gjennomføre en pilot knyttet til forkurs i 2015.

Avdeling for lærerutdanning mener på generelt grunnlag at det må settes i verk helhetlig tiltak for å gjøre læreryrket mer attraktivt og bedre rekrutteringen av flere studenter til lærerutdanningen i hele landet.

Med hilsen

Beth Linde
avdelingsdirektør

Tine Sønnerby Kristensen